

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Zoji Dvořákové a Mgr. Zdeňka Lehovce v právní věci

žalobkyně: **Jana S.**, narozená xxx
bytem xxx, xxx xxx
zastoupená advokátkou JUDr. Věrou Soldánovou
sídlem Mahenova 16, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město

o zaplacení 105 000 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalovaného proti usnesení Obvodního soudu proti Prahu 2 ze dne 31. srpna 2020, č.j.14 C 115/2020 – 47,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně **se** v napadeném výroku II. o nákladech řízení **mění** tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení částku 300 Kč do tří dnů od právní moci usnesení.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 300 Kč rovněž do tří dnů od právní moci usnesení.

Odůvodnění:

1. Shora specifikovaným usnesením soud prvního stupně výrokem I. zastavil řízení podle § 96 odst. 1,2 o.s.ř., neboť žalobkyně vzala žalobu v plném rozsahu dne 19.8.2020 zpět. V rámci výroku o nákladech řízení soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni na jejich náhradu částku 13 342 Kč do tří dnů od právní moci usnesení k rukám právního zástupce žalobkyně, přičemž tento výrok odůvodnil ust. § 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř. s odkazem na to, že žalovaná částečně plnila žalobkyni na žalovaný nárok až po podání žaloby, a žaloba důvodně podaná tak byla vzata zpět pro chování žalovaného. Výrokem III. soud rozhodl o vrácení části soudního poplatku žalobkyni.
2. Žalovaný podal včasné odvolání, jež směřovalo pouze proti výroku II. o nákladech řízení. Namítl, že svým chováním procesně nezavinil zastavení řízení. Žaloba totiž podle jeho mínění nebyla podána důvodně. Žalobkyně podala žalobu dne 1.7.2020, tedy ještě před uplynutím šestiměsíční lhůty dle ust. § 15 odst. 2 zákona, když mimosoudně svůj nárok u žalovaného uplatnila dne 13.2.2020. Žalovaný nárok mimosoudně projednal a dne 12.8.2020, tj. rovněž ještě v zákonné šestiměsíční lhůtě, sdělil žalobkyni své stanovisko, v jehož rámci přiznal žalobkyni zadostiučinění ve výši 69 750 Kč. Přiznaná částka byla sice žalobkyni připsána na účet až po 13.8.2020, avšak před uplynutím šestiměsíční lhůty žalovaný nárok žalobkyně částečně uznal. Tím okamžikem se stala žaloba neúčelnou a bezpředmětnou zejména za situace, kdy se žalobkyně s tímto plněním spokojila a vzala žalobu jako celek zpět. Datum poskytnutí plnění je zcela závislé na součinnosti žalobkyně, totiž na tom, kdy sdělila platební dispozici k úhradě. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby odvolací soud usnesení soudu prvního stupně změnil ve výroku II. tak, že se žalovanému přiznává náhrada nákladů řízení ve formě režijního paušálu ve výši 300 Kč za podané vyjádření k žalobě, a aby mu zároveň přiznal náhradu nákladů odvolacího řízení v částce 300 Kč za podané odvolání.

3. Žalobkyně se k odvolání prostřednictvím své právní zástupkyně písemně vyjádřila a poukázala na to, že zákon o odpovědnosti konstruuje nezvykle krátkou promlčecí lhůtu nároku, jež se navíc staví pouze po dobu maximálně šesti měsíců, kdy je nárok uplatněn u žalovaného. Žalobkyně si nebyla vědoma, v jakém stadiu je projednání jejího nároku u Ministerstva spravedlnosti, proto jí nelze vytýkat, že podala žalobu před uplynutím lhůty k projednání, aby tak předešla hrozbě promlčení. Dále zdůraznila, že se spokojila jen s částečným plněním, navíc bez příslušenství, takže řešila celou věc nanejvýš kompromisně, a akceptovala dokonce i náhradu nákladů pouze za tři úkony právní služby, ačkoli za ni byly realizovány úkony čtyři. Navrhla, aby vzhledem k tomu, že nákladový výrok dosud není pravomocný, byl tento změněn tak, že jí bude přiznána náhrada za čtyři úkony právní služby, čtyři paušály a nevrácenou část zaplaceného soudního poplatku.
4. Odvolací soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal napadený výrok o nákladech řízení dle § 212 a 212a o.s.ř., a aniž nařizoval jednání / § 214 odst. 2 písm. e) o.s.ř./, dospěl k závěru, že odvolání žalovaného je třeba popřát sluchu.
5. Z odvolání je patrné, že výrok o zastavení řízení, ani výrok o vrácení části soudního poplatku žalobkyni nebyly napadeny opravným prostředkem, zůstaly proto stranou přezkumné činnosti odvolacího soudu a nabyly samostatně právní moci ve smyslu ust. § 206 odst. 3 o.s.ř.
6. Dle ust. § 146 odst. 2 o.s.ř. jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady. Byl-li však pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení) vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný (jiný účastník řízení).
7. Ze shora citovaného ustanovení vyplývá, že v případě, že nedojde k meritornímu rozhodnutí o věci a řízení končí usnesením o zastavení řízení, je třeba při řešení otázky nákladů řízení a jejich náhrady vycházet striktně z procesního zavinění účastníků. V daném sporu šlo o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení ve smyslu § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. (dále jen zákona). Ačkoli je pravdou, že uvedený zákon stanoví v ust. § 32 odst. 3 pro tento typ odškodnění poměrně krátkou – šestiměsíční lhůtu, jak na to poukázala žalobkyně, nelze na druhé straně přehlédnout, že z ust. § 15 téhož zákona jasně vyplývá, že zmíněná promlčecí doba se staví až na dalších šest měsíců, jež jsou poskytnuty zákonem příslušnému orgánu, u nějž je třeba nárok předběžně uplatnit, k mimosoudnímu vyřízení. Kromě toho již citované ust. § 32 odst. 3 zákona stanoví, že vznikla-li nemajetkové újma nesprávným úředním postupem v řízení, neskončí promlčecí doba dříve, než 6 měsíců o skončení řízení. Žalobkyně se v daném sporu domáhala odškodnění imateriální újmy za dlouhotrvající řízení, jež pravomocně skončilo, jak sama uvedla, 16.12.2019. Promlčecí lhůta tedy měla skončit 16.6.2020, nicméně za situace, kdy žalobkyně dne 13.2.2020 uplatnila svůj nárok předběžně u Ministerstva spravedlnosti, přerušil se běh promlčecí doby na dobu projednání mimosoudně vzneseného nároku, nejdéle do 13.8.2020, přičemž s ohledem na to, že návrh na mimosoudní uspokojení byl podán necelé dva měsíce po skončení namítaného řízení, následovaly by i po úplném vypršení lhůty k mimosoudnímu projednání ještě více než čtyři měsíce řádného běhu šestiměsíční promlčecí lhůty, kdy žalobkyně mohla pohodlně podat žalobu v případě, že by se jí nedostalo uspokojení, či alespoň částečného uspokojení, jejího nároku mimosoudní cestou. Přes tyto časové konsekvence se žalobkyně uchýlila k podání žaloby již dne 1.7.2020, tedy více než měsíc před vypršením šestiměsíční lhůty, kterou k mimosoudnímu plnění poskytuje žalovanému § 15 odst. 1 zákona. Je tedy evidentní, že žaloba byla podána dříve, než žalovanému vypršel zákonem vymezený časový prostor k poskytnutí mimosoudního plnění. Ve spojitosti s tím, že žalovaný dne 12.8.2020, tedy rovněž ještě před uplynutím šestiměsíční lhůty určené zákonem k mimosoudnímu uspokojení nároku, doručil právní zástupkyni žalobkyně výsledné resumé posouzení nároku s tím, že žalobkyni na odškodnění přiznal částku 69 750 Kč, kterou také žalobkyni obratem poté, kdy sdělila své bankovní konto, poukázal a s níž se žalobkyně spokojila, neboť vzápětí vzala žalobu zpět (ještě svrchovaně v průběhu plynutí promlčecí doby), nelze učinit jiný závěr než ten, že žaloba byla podána předčasně. Žalovaný tak svým chování uskutečněným v rámci zákonem

mu poskytnuté lhůty k dobrovolnému plnění, procesně nezavinil zastavení řízení, a nelze za okolností, jež byly shora popsány, učinit ani závěr, že důvodně podaná žaloba by byla vzata zpět pro chování žalovaného. Naopak, zastavení řízení jde na vrub žalobkyně, která, jak již bylo uvedeno, podala žalobu předčasně a vzala ji zpět na základě vlastní úvahy poté, kdy se jí dostalo ze strany žalovaného v zákonné lhůtě částečného dobrovolného plnění. Dle shora citovaného ust. § 146 odst. 2 věta první je to tedy žalobkyně, na jejíchž bedrech lpí v důsledku procesního zavinění povinnost k náhradě nákladů řízení procesně nezavinivší protistraně.

8. Proto odvolací soud cestou změny nákladového výroku dle § 220 odst. 1 o.s.ř. uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému na náhradu nákladů částku, již ve stadiu řízení před soudem prvního stupně účelně vynaložil. Těmito náklady jsou náhrada za jeden procesní úkon nezastoupeného účastníka (vyjádření k žalobě) realizovaný před soudem prvního stupně dle § 151 odst. 3 o.s.ř. ve výši 300 Kč.
9. Výrok o náhradě nákladů odvolací řízení je odůvodněn ust. §§ 224 odst. 1 a 142 odst. 1 o.s.ř. Žalovaný byl v rámci odvolacího řízení úspěšný, a náleží mu proto náhrada za jeden procesní úkon realizovaný v odvolacím řízení (odvolání) rovněž ve výši 300 Kč dle již zmíněného ust. § 151 odst. 3 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 26. listopadu 2020

JUDr. Irena Nosková v. r.
předsedkyně senátu